

Nečínská maďalová alej

Na Dobříšsku pár kilometrů od řeky Vltavy můžeme mezi obcí Nečín a osadou Bělohrad najít pozoruhodnou jírovcovou alej. Ta lemuje menší silnici a během vegetace vytváří doslova zelený tunel. Nejkrásnější v období květu dřevin, kdy má stromořadí neopakovatelný charakter.

Jízda alejí motorovým vozidlem, na kole či pěšky je vždy pohlazením na duši a návštěvníci si zde uvědomí krásu a důležitost alejí.

Alej se navíc může pyšnit tím, že je nejdelší jírovcovou alejí v České republice.

Délka aleje činí 1,5 km.

Oboustranné stromořadí v současné době čítá úctyhodných 301 statných jedinců. Několik dalších bylo v průběhu posledních 3 let dosazeno.

Alej požívá zvláštní ochrany již od roku 1981 – památné stromy. Původní počet v době vyhlášení byl 313 dřevin. Důvodem vyhlášení bylo to, že je alej krajinnou dominantou a je složena z dendrologicky cenného taxonu. Stáří dřevin je odhadováno okolo 150 let. V současné době jsou stromy napadány klíněnkou jírovcovou, která od pozdního léta snižuje estetickou hodnotu stromů.

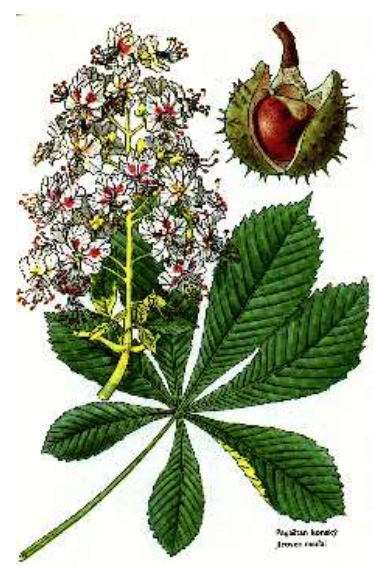
Jírovcové aleje začaly být u nás vysazovány od vrcholného baroka.

Zajímavosti o jírovcu maďalu, neboli lidově kaštanu koňském

- jírovec je původem z Balkánu – přesněji z malé oblasti v Makedonii
- roku 1612 jej z Istanbulu přivezl francouzský cestovatel a zasadil v Paříži (v průběhu následujících 100 let se rozšířil po celé Evropě)
- kalifornští indiáni drcené plody házeli do jezer a řek, aby tak omámili ryby a mohli je snadněji chytit
- název koňský získal jírovec proto, že plody používali Turci jako posilující prostředek pro tažné koně a při dýchavičnosti koní
- jinou možností, jak vznikl název je, že našim předkům připomínal koňské oko
- další teorie říká, že název s podobou koně je prý od toho, že když na podzim opadnou listy, tak po nich zůstává jizva ve tvaru koňské podkovy
- podle starých pověstí bychom měli kaštany nosit stále v kapse, protože chrání před zlem; proti zlu jsou účinné, dokud neztratí svůj lesk
- jírovec mají velmi rádi kozy a vepří (pravděpodobně pro svoji hořkou chuť)
- během 2. světové války byl kaštan používán jako zdroj škrobu
- při vnitřním užití je jírovec údajně jedovatý (někteří savci jsou schopni odbourávat jeho toxiny a konzumovat jej zcela bezpečně)
- léčivost spočívá v účinku na cévní stěny, které zpevňuje a zvyšuje jejich pružnost, dále působí protizánětlivě a tlumí otoky (zejména lymfatických žláz); užívá se zevně na křečové žíly, hemoroidy a bérkové vředy
- drobným motýlkem klíněnkou jírovcovou je střeoevropská populace postižena od roku 1986 (na našem území byla zpozorována v roce 1993)

Ing. Aleš Rudl

autor webu www.prazskestromy.cz

Fotodokumentace:

foto: Ing. E. Kokešová